

PERSOONLIJKE VRIJHEID

Een geschenk van God

Jutta Burggraf

PERSOONLIJKE VRIJHEID

Een geschenk van God

Jade 10

INHOUD

PROLOOG: EEN AFRIKAANSE VERTELLING.....9

HOOFDSTUK I:

EEN UNIEKE ROEPING 10

- I. De uitdaging van de vrijheid – vandaag 11
- II. Het goddelijke project 12
- III. De liefde van God 14
- IV. Geboren om te beantwoorden.....16
  - 1. De eigen zwakte aanvaarden 17
  - 2. Vertrouwen in de goddelijke kracht.....20
  - 3. “Jezelf” worden 22

HOOFDSTUK II:

DE INNERLIJKE VRIJHEID.....25

- I. De intieme ruimte van de persoon 26
- II. In het eigen huis wonen 27
- III. Kiezen voor God 31
- IV. God in ons leven toelaten 34
- V. Het fundament in God leggen 37
- VI. Zich openstellen voor de anderen 40

HOOFDSTUK III:

DE VRIJHEID IN HET HANDELEN 41

- I. Zichzelf leiden 42
- II. Invloeden op de wil 44
  - 1. Het belang van het verstand.....44
  - 2. De dynamiek van de gevoelens 47
  - 3. De situatie van buitenaf 52

HOOFDSTUK IV:

DE VRIJHEID OM LIEF TE HEBBEN	55
I. Het spontane verlangen om gelukkig te zijn	56
II. De uitverkiezing.....	60
III. De liefde	63
1. Liefde nodig hebben.....	64
2. Tot vriendschap in staat zijn	67
3. Er zijn voor de anderen.....	69

HOOFDSTUK V:

GOD GEHOORZAMEN: BRON VAN DE VRIJHEID..72

I. In de waarheid wandelen	72
II. Het geweten	74
1. Het geweten volgen.....	75
2. Het geweten vormen	77
III. Een goddelijk avontuur.....	79
1. Met de kracht van de Geest	79
2. Zich door Christus laten regeren.....	81

HOOFDSTUK VI:

GEHOORZAAMHEID AAN DE CIVIELE

AUTORITEITEN: UTING VAN DE VRIJHEID.....86

I. Gehoorzamen met verantwoordelijkheid	86
1. Niet afzien van de vrijheid	87
2. Weten wat men doet.....	90
3. Vertrouwen in de ander	92
II. Bedachtzaam opdrachten geven.....	95
1. Een gepaste wetgeving.....	95
2. Forceren noch manipuleren.....	97
3. Helpen rijpen.....	98
III. Eerder God gehoorzamen dan de mensen.....	100
1. De voorrang van de goddelijke wil.....	100
2. Billijkheid: het belang van een “verstandige flexibiliteit”	101
3. Sterk en nederig zijn.....	105

HOOFDSTUK VII:

OBSTAKELS OP DE WEG	108
I. Druk van buiten	108
II. De slavernij van de zonde.....	110
1. De afhankelijkheid van de mensen	111
2. Het verlies van de innerlijke harmonie.....	113
III. Een verwrongen persoonlijkheid.....	115
1. Berusting en droefheid	116
2. Angsten.....	117
3. Verlangen naar macht.....	118

HOOFDSTUK VIII:

OVER DE MUREN HEEN SPRINGEN	120
I. Opnieuw het eigen huis binnengaan	121
1. De weg naar het innerlijk leven	122
2. Niet alleen leven.....	123
3. Een gezonde autonomie zoeken	125
II. Het eigen huis op orde brengen.....	127
1. De noodzaak van een intelligente ascese.....	127
2. Zich bevrijden van een valse vrijheid	129
3. Een eenvoudig en sereen leven leiden.....	131
III. De talenten benutten.....	132
1. De pijn met betekenis vullen.....	132
2. Zich verlaten op God.....	134
3. Met moed handelen	136

HOOFDSTUK IX:

VRIJE SFEREN CREËREN	138
I. De legende van de inquisiteur-generaal	138
II. Het leven en de vrijheid laten verstikken.....	141
1. Angst inboezemen	142
2. De kennis manipuleren	143
3. Personen isoleren	145
III. Het leven aanvaarden als een gave	146
1. De gevaren accepteren	147
2. Vertrouwen en vreugde opwekken.....	148

HOOFDSTUK X:

VRIJE MENSEN OPVOEDEN	150
I. Te beginnen met de opvoeder zelf.....	151
II. Ieder als een uniek persoon liefhebben	153
1. Een liefde die bevrijdt	153
2. Een liefde die vergezelt	155
III. Een gezonde autoriteit uitoefenen.....	157
1. Doen groeien.....	158
2. Correcties toelaten	159
IV. Met begrip en nederigheid	160
1. Helpen bij de mislukkingen	161
2. Strengheid vermijden	163
3. Oriënteren op grote idealen.....	165
 EPILOOG.....	 167
 NOTEN	 168

PROLOOG

EEN AFRIKAANSE VERTELLING

Een heel bekend verhaal uit Afrika vertelt hoe een jager, toen hij door het bos liep, een pasgeboren adelaarsjong vond. Hij pakte het op en nam het mee naar huis. Daar deed hij het in zijn kippenren. De koning der vogels groeide op met de kuikens en leerde al snel zich als een van hen te gedragen: hij pikte maïs en maakte sprongetjes net als zij...

Nadat al vele maanden voorbij waren, bekeek de boer op een dag bedachtzaam de grote vleugels van deze majestueuze vogel. Hij had nog niet geleerd om te vliegen omdat hij zijn hele leven opgesloten had gezeten, hoewel hij het wel zou moeten kunnen.

De goede man kreeg spijt van wat hij had gedaan en besloot de adelaar vrij te laten. Hij haalde hem uit de ren, sloot hem voorzichtig in zijn armen en nam hem mee naar de dichtstbijzijnde heuvel. Daar aangekomen gooide hij hem in de lucht en zei tegen hem: "Je bent een adelaar. Je hoort bij de hemel en niet bij het land. Spreid je vleugels uit en vlieg!" Maar de adelaar bewoog zich niet. Hij keek vanaf de heuvel naar de kuikens die aan het eten waren en maakte sprongetjes om weer bij hen te zijn. De boer herhaalde zonder ophouden: "We moeten je niet klein houden en je als de kippen op laten groeien, die niets anders doen dan ruziemaken om de graantjes die op de grond liggen op te kunnen pikken. Spreid je vleugels uit en vlieg!" Maar de jonge adelaar raakte steeds meer in de war door dit zo veeleisende doel. Hij trilde over zijn hele lichaam en liet duidelijk merken dat hij liever terugging naar zijn oude vertrouwde plekje.

De boer gaf het niet op. De volgende dag, heel vroeg, nam hij de vogel mee naar een hele hoge berg. Eenmaal aangekomen op de top, hield hij hem weer omhoog. Met

zijn armen uitgestrekt naar boven liet hij de adelaar naar de schitterende zon kijken, terwijl hij hem aanmoedigde en zei: "Je bent een adelaar. Je bent geboren om je in de openlucht te bewegen en tot de zon te reiken. Je kunt enorme afstanden afleggen en met de wind spelen. Wees niet bang! Probeer het! Spreid je vleugels uit en vlieg!" En toen gebeurde het. De adelaar, gefascineerd door de overvloed aan licht, begon zich op statige wijze te strekken, opende langzaam zijn grote vleugels en begon met een triomfantelijke kreet te vliegen; steeds hoger, totdat men hem niet meer aan de horizon kon onderscheiden....

"Wie geboren is met vleugels, moet ze gebruiken om te vliegen", dacht de boer toen hij de berg afliep.

HOOFDSTUK I EEN UNIEKE ROEPING

"We worden allemaal als unieke exemplaren geboren en we sterven allemaal als gelijke kopieën", zeggen de cynici onder ons. Als we een oppervlakkige blik op onszelf en onze omgeving werpen, dan lijkt het alsof die cynici niet erg ver van de waarheid vandaan zijn. In onze technisch ontwikkelde, maar menselijk verarmde maatschappij bestaat een opvallende uniformiteit in de manier van denken, spreken, zich kleden, handelen en reageren. Als we door de grote steden lopen, merken we op dat de sfeer steeds onverschilliger is en er steeds meer gemanipuleerd wordt. Vaak hebben we tijd noch zin om het eigen innerlijk te cultiveren en laten we ons gemakkelijk meeslepen door de nieuwe mode die in onze *light* cultuur opkomt. Ons innerlijk geeft niet aan dat ons bestaan betekenis heeft, dat er dingen zijn die de moeite waard zijn om voor te strijden en te lijden.

We zijn vergeten dat we niet slechts *iets* zijn, maar ook

iemand: een persoon die teer bemind wordt door God. Een persoon die geroepen is om een uniek en fascinerend leven te leiden, om vrij en creatief te zijn, en om met de goddelijke genade zelfs de grootste obstakels die men op zijn weg kan tegenkomen, te overwinnen.

I. De uitdaging van de vrijheid – vandaag

Wat is vrijheid? In eerste instantie kunnen we zeggen dat het de openheid is naar het oneindige. Het is het diepliggende vermogen om de hoofdpersoon te zijn van ons eigen leven. Het is een geweldige gave die heel ons wezen erbij betreft en ons karakter en onze bestemming op een beslissende manier vormgeeft. We kunnen door de vrijheid aan de ene kant opgaan in blijheid en liefde en het verlangen naar volkomenheid, naar God. Aan de andere kant kunnen we door die vrijheid worden beheerst door wanhoop, angst en dwaasheid. De vrijheid maakt het mogelijk de grootst denkbare grootheid te bereiken, maar ook om een volledige misstap te begaan. Het heeft te maken met de zelfverwezenlijking en met de zelfverwoesting van de mens. Soms confronteren we onszelf met vragen als: Waar leef ik van? Wat zijn mijn wortels? Wat is het dat mijn denken en mijn wil vormgeeft? We kunnen met dankbaarheid terugkijken op alles wat we ontvangen hebben van degenen die ons zijn voorgegaan, van alles (verborgen of gekend) wat anderen aan deze wereld hebben bijgedragen. Maar we mogen niet vergeten dat ook ieder van ons de taak heeft om iets nieuws bij te dragen. Ieder mens is een apart en uniek mens. Met iedere geboorte begint iets bijzonders en nieuws in de wereld. “Het nieuwe”, zegt Hannah Arendt, “begint altijd in de vorm van een wonder.”¹ Niemand weet hoe hij zich zal ontwikkelen, wat hij zal worden, waar hij zijn talenten voor zal gebruiken. De mens is niet alleen begiftigd met het vermogen om zich een doel voor ogen te

stellen, maar ook om zijn eigen doel te zijn: hij is geroepen om zichzelf vorm te geven. Hij kan zijn talenten ontwikkelen en zijn bestaan – en zichzelf – veranderen in iets daadwerkelijk groots. Er valt van hem iets buitengewoons, iets ongelooflijks te verwachten.

Ieder mens kan de wereld veel verrassingen bieden, nieuwe gedachten, nieuwe woorden en nieuwe oplossingen aandragen en unieke handelingen verrichten. Hij is in staat zijn eigen leven te leven en bron van inspiratie en steun te zijn voor anderen.

Soms is het verstandig om weer met de blik van een kind te kijken en ons te openen voor de eigen nieuwheid en die van iedere persoon. Zo ontdekken we de uitdaging die elke situatie in zich bergt. De wereld zal zijn wat wij ervan maken. Of liever, *onze wereld* is wat wij ervan maken. Ons leven is wat we er zelf van maken.

We zijn vrij, ondanks de tegenwerkende omstandigheden waarin we ons kunnen bevinden en die ons kunnen beïnvloeden. En we hebben niet alleen het recht, maar ook de *plicht* om onze vrijheid uit te oefenen, in het bijzonder in deze geraffineerd tirannieke wereld waarin we nu leven. Niemand moet veranderen in een “robot”, zonder ge-laai en oorspronkelijkheid. Niemand is bedoeld om “een mens van de grote hoop” te zijn. Juist vandaag de dag is het noodzakelijker dan ooit dat we ons bewust zijn van de rijkdom van het menselijk leven. Juist vandaag is het noodzakelijker dan ooit dat we wegen zoeken om “meer” mens te worden in plaats van handelingsonbekwame, schrikachtige en beklagenswaardige personen.²